

leve, og vi har da ogsaa gennemført den Bestemmelse, at f. Eks. Lønnen til Tjenestemænd stiger, hvis disse har Bopæl i en Kommune med bymæssig Bebyggelse paa 1000 Indbyggere eller derover, og at den igen stiger, hvis de bor i en Kommune med bymæssig Bebyggelse paa 2000 Indbyggere eller derover. Jeg kan derfor ikke se rettere end, at det maa være rigtigt, at ogsaa dette bliver ændret, saaledes at Ordningen kommer i Overensstemmelse med det, som hidtil har været gældende, naar vi vil inddele Danmarks Kommuner i forskellige Omraader.

Hvad det økonomiske angaar, som det ærede Medlem fra Odder (Hegelund-Lange) var temmelig stærkt inde paa, er det umaadelig vanskeligt paa Forhaand at afgøre, hvor store Udgifterne vil blive; det vil afhænge af, hvor mange der begærer Aldersrente udover dem, der i Øjeblikket faar Understøttelse. For selv om Aldersrenten er fastsat, betyder det ikke, at den enkelte faar mere. Det, der bliver det afgørende for Udgifternes Forøgelse, bliver, hvor mange flere der kommer til efter det nye Princip. Jeg er selvfølgelig fuldstændig paa det rene med, at der vil komme betydelig flere; men naar det ærede Medlem fra Odder mente, at Udgiften vilde stige med 50, maaske 100 Millioner eller med et Tal, der laa mellem disse to svimlende Tal, tror jeg, det skyldes, at det ærede Medlem gaar ud fra, at de 30 000 Mænd og de 35 000 Kvinder, der i Øjeblikket ikke faar Alderdomsunderstøttelse, men som er under den her foreslaaede Indtægtsgrænse, alle vil melde sig. Selv om de rent statistisk set har Ret til det, har de dog ganske sikkert ikke Ret til at forlange en Aldersrente efter deres faktiske Forhold. Der er en hel Mængde, der ikke har indrettet deres Alderdom saaledes, at de har en stor Indtægt, som de kan leve af, men saaledes, at de har sikret sig en vis Forsørgelse af deres Børn og paarørende. Naar det opgøres statistisk, vil det kunne se ud, som om de har Ret til at faa Aldersrente, fordi deres Indtægt ligger under henholdsvis de 600 Kr. for en enkelt og 900 Kr. for Mand og Kone; men de har alligevel ikke Ret dertil.

Hermed skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag paa det

bedste. Det ærede Medlem fra Odder talte i Gaar om, at Forslaget om Invalidrente ikke var i Overensstemmelse med vort Odense-Program; men om dette Forslag kan jeg i alt Fald sige, at det er i saa nøje Overensstemmelse med vort Program som overhovedet muligt. Og Lovforslaget er ikke blot i Overensstemmelse med vort Program, men det er ogsaa i nøje Overensstemmelse med Partiets Krav og Ideer, at al social Lovgivning af denne Art, saa vidt muligt, skal finde Sted ud fra Retsprincippet og ikke ud fra et Gaveprincip. Det er vel en smuk og ædel Dyd at være gavmild, men Gavmildhed kan ogsaa have sine Ubehageligheder. Og hvis der i den danske Rigsdag er Stemning for, at de gamle, hvis Liv har forment sig saaledes, at de ikke ved egen Hjælp kan forsørge sig, skal have en passende Understøttelse, lad os da ogsaa blive enige om at give dem den under saadanne Former, at de kan føle det som en Ret og ikke som en Naadegave.

Birck: Det afgørende er her ikke, om det er Forsikring eller ej. Det er et rent teknisk Spørgsmaal. Det afgørende er det sociale Princip, Hjælp til Selvhjælp. Det kan give sig Udslag i Forsikring og vil i Regelen gøre det, men det behøver det ikke. Det giver sig Udslag i Forsikring f. Eks. ved Sygekasserne. Og med Hensyn til den Arbejdsløshed, vi har haft under Krigen, er det fra teknisk og økonomisk Side den afgørende Indvending, at vi ved Arbejdsløshedslovgivningen har forladt Forsikringsprincippet og er gaaet over til et rent Hjelpekasseprincip. Med Hensyn til Alderdomsforsørgelsesloven gælder selvfølgelig ogsaa den Regel, at vi maa kræve Hjælp til Selvhjælp. Men, som ogsaa nævnt af den sidste ærede Taler, Spørgsmaalet er løst paa to Maader, det tyske Princip, Forsikring med Statstilskud, og det dansk-australske Princip.

Jeg skal gerne indrømme, at der er meget, der taler for Forsikring, men jeg maa dog henvise ærede Medlemmer til, hvad Ludvig Bramsen har sagt og skrevet. Blandt andet gør han opmærksom paa, at Tvangsforsikringen moralsk set virker som en Skat og mindre faar Selvhjælpens Karakter. Men det, Bramsen navnlig gør opmærksom paa, er, at Tvangsforsikringen kræver et meget stort Apparat. De Herrer